

Skal drepa frá hond

Aftan á ein stöð uppá fjóra ár við öllum avrættungum í tí tilkoma fangahúsinum San Quentin í Kaliforníu, er það líkt til, at hin fyrr. annanfloks sjónleikarinn núverandi guvernörur Ronald Reagan, sum er heithjartadur talsmaður fyri deydærvsing, fer at rudda upp í deydæskomrunum í fangahúsinum

Gamli guvernörurinn Pat Brown, eirdi teir flestu, ið dömdur vóru til deyða, men hesin guvernörurinn ætlar ikki at spara nakran. Hann byrjar við at avrætta hin 26 ára gamla Dorman F. Talbot.

Hesin annanfloks sjónleikarinn úr Hollywood, sum hevur verið heppin á politisku leiðini, hevur sagt, at hann ikki ætlar at vísa miskunnsemi móti nokrum.

Hann hevur avgjørt, at hin fyrsta avrættingin skal fara fram hin 1. mars kl. 18 (kl. 12. lokatíð).

ONGATÍÐ FYRI KL. 10 —

ONGATÍÐ EFTIR KL. 16.

Sum tygum kanska vita, arbeidir bóðilin í Kaliforníu bert í skrivstovuutíðini. Hann drepur ongatíð fyrr enn kl. 10 á morgni og ongatíð aftan kl. 16 seinrapartin, skrivaði Caryl Chessman í einum skilnaðarbrævi, áðrenn hann hin 2. mai 1960 var tikin av degum í gasskamarinum í San Quentin.

Chessmann er óivað hin mest kandi millum tey 193 menniskjuni, sum higartil eru tikin av degum í hesum fongsl. Áðrenn hevði hann stríðst í 12 ár fyri at bjarga livinum.

DÖMDUR FYRI ROVMORÐ

Hin 26 ára gamli juvelersonurinn Dorman F. Talbot, sum nú skal takast av degum, varð dömdur fyri at hava rovmorðt ein sjómann. Hann vildi fáa sær hendur á pengum til brúðleyp hjá sær, men varð skjótt handtikin. Brúðleyp varð av ongum.

Hann varð dömdur til deyða og

skuldi havt verið tikin av degum 18. januar, men sakførari hansara fekk avrættingin útsetta til 1. mars. Nú er eingin vón hjá honum at bjarga livinum.

ÓMENNISKJANSKILT

— Deydærvsing er ein ómenniskjansligur revsingarmáti, sigur hesin sami sakførari.

— Og deydærvsing forðar ikki drápsgerðum. Eg kann nevna, at aftan á James Bentley í 1963 varð tikin av degum fyri morð, fóru fram 3,7 morð uppá hvørjar 100.000 íbúgvir í Kaliforníu; men í 1966, tá eingin varð tikin av degum, fóru fram bara 3,2 morð uppá hvørjar 100.000 íbúgvir í Kaliforníu.

ferð uppskot var um at undirvisingarmálið skuldi vera feroyskt — saman við sjálfstýrismonnum! Men ovstuttir!

Heldur enn ongan bata at vinna vóru teir fyri uppskotinum um, at lærarnir skuldu nýta feroyskt og danskt í undirvisingini — saman við sambandinum. Eisini ovstuttir! Tað er eyðvitað framtig í tí, at lærarin skal nýta bæði feroyskt og danskt sum undirvisingarmál heldur enn verða hangandi við § 7. Hetta vildi borið við sær, at lærarnir nýttu feroyskt sum undirvisingarmál alla staðni uttan í donskum og øðrum málum, har ið teir undirvisingarliga av fagligum grundum nýta tað málið, ið teir skulu læra bornini í.

Og javnaðarmenn ikki bara vóru við til saman við sjálfstýrismonnum at greiða atkvøðu fyri at avtaka § 7 og lata tað standa til lærarin, hvat fyri mál, hann nýtti sum undirvisingarmál, men tað vóru teir, sum komu við hesum uppskoti, og sum ikki lættliga, men eftir drúgva togan í nevndini fingi sjálfstýrismenn at taka hesa stöðu.

Men hetta dylir harra Knud Vang.

Kanska hann sum yngri í gotuni ikki veit tað ella sigur seg ikki at vita tað.

Men tað var so!

Tað var so, at tað vóru javnaðarmenn sum fóru fram tankan og stöðuna at avtaka § 7.

Stöðina av javnaðarflokksins luti í loysnini av undirvisingarmáls trætni kunnu lesarnir so meta um.

Er hon ikki so stór, at trætan ikki enn var loyst, um ikki javn-

»Snulta«

Menn, ið »snulta« og royna at kanna sær ella fáa sær burtur av frá øðrum, verða mettir at vera minni menn.

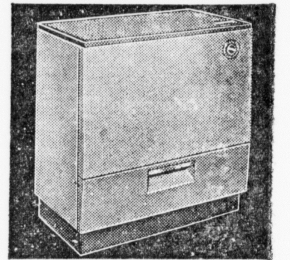
Hesar menn runnu okkum í huga, tá ið vit løsu greinir Knuds Vangs blaðstjóra »Dagb laðsin« um móðurmálið, har hann roynir at prógva — við tingtíðindum enná fyri at villeiða — at tað ikki eru javnaðarmenn, men sjálfstýrismenn, sum loyst »hin gordiska knútt« í undirvisingarmálinum í skólum okkara við uppskotinum um bara at taka burtur § 7 í skúlaglógini § 7 segði, at undirvisingarmálið skul-

di vera danskt, og at lærarin einans kundi nýta hitt feroyska sum hjálpmál í undirvisingini av teim um smáu bornum.

Men maðurin er ikki »skarpur«, ella trýr hann lesarar sínar vera óvanliga hugsunnarleysar, tí í skrivning síni, serliga tá ið hann visir til tingtíðindi, prógvar hann sær óavvitandi at javnaðarmenn eru teir einastu, sum í hvørjari syftu — altíð — hava verið fyri at framtann bata, sum møgulig hevur verið at fingið fyri okkara móðurmálsstöðu í skúlanum.

Teir vóru soleiðis við hvørja

HESS-O-DAN den varme-rigtige olie-kamin

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Pf. Valdemar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020

aðarflokkurin við sínum uppskoti »hoggdu hin gordiska knútt«?

Heldur enn at royna at »snulta« sær eina eru, ein ikki eigur, mátti tað verið mannligari at sagt sum var og unt honum, ið eigur »æruna«, hana!

Max Catto:

FEIGDARFUGLAR

(Framhald)

Stund um stund royndist hetta at vera úti undir, at vit longdust og vit longdust so eftir svovninum, ið vit ikki kundu fáa, tí hvorki nervar ella tíðin vóru til tess. Eg lá í tí tættu grasinum, so overvædur, at eg ikki var mentur at geva meg yvir til svovnin, og heldur ikki so hugaður, at eg legði í at skoða mánaþrípuna. Fyrirstöðuvinnan svav líka fast sum børnini. Faðir Doonan var í skugga av mánalýsningum, aftur undir einum runni; eg dugi ikki at siga, um hann svav. Sum vant hildu okkara triggir fylgneytar seg fyri seg sjálvan nakað burtur frá.

Eina lotu lá eg og lurtaði eftir tutli teirra sínámillum. So tagnaði tað og tók við aftur sum rýtan. Sjálv tað sındri av fugli, ið eftir stöðaðist, svav.

So tók heili mín, ið var klár, vakín, at huga aftur í tíðina, nakað sum tú kann hugsa tera eina kykmynd, ið verður snarad ovugtán veg. Fyrst var hugsað um hin ræðuliga túrin niðan gjøgnum brøttu líðina ... sveimad hugurin síðan til tá ið fyrirstöðuvinnan tók av málðjór-unum ... og eg dvöldist leingi við hesa mynd — hvi? Okkurt var sum ikki var rættfætt. Heilansansar okkara sovordum — hann goymir tilfikt, ið annars hevur litið upp á seg. Knappliga klárnaði eg; eg sá aftur alt fyri mær. Eg mintist hvussu fyrirstöðuvinnan murradi og vriggjaði seg, tá ið hon skuldi taka tað burtur, ið vit helst

kundu vera av við, skógvarnar, nakrar flöskur av konjakk ... eg fólði líkasum eina varning her. Tá ið vit tóku at lesa okkum, kagaði eg afturum meg eftir teimum rúgvunum, ið vit hövdu lagt eftir okkum; eg hugdi væl og mintist nú, at eg sá einki til, at nakað glitraði í mánalýsningum.

Eg hugdi beinanvegin sum leiddur yvir á teir triggarar sovandi menninar. Eg vakti fyrirstöðuvinnuna og segði lág-mæltur: »Eg hugsi teir munnu hava fingið fatur á konjakk-inum. Teimum flöskunum, vit lögdu eftir okkum«.

Hon vaknaði so líðandi úr tungum dúri. »Eru tygum vissur í tí?«

Eg segði henni frá tí, sum eg hevði sæð. Hon tyktist vera bangin. Eg gjørdi mær at fara burtur øðrumegin inn í kjarið. Tá ið eg kom framvið Marcelli, hevði eg meg framá, innnyri hann og helt andanum — jú betri enn so, tað reykt frískur spiritroykur uppi yvir honum.

So bar eg eyga við fylsni undir troyggjuni hjá honum — og Frobisher hevði eisini stungið flösku uppá seg. Eg gekk nær so spakuliga aftur til fyrirstöðuvinnuna. Hon vakti faðir Doonan og talaði so spakuliga við hann.

Vit skuldu ongantíð havt lat-ið teir vita av flöskunum. Tað var sjálvandi at freista teir alt ov mikið.

Faðir Doonan var dátt við. »Eg var óskettin«, hvíraði hann, altíð tók hann uppá seg

skuldina, um nakad var ikki dreymur. Eg risti við hövdu-inum, men hann helt fram: »Hvar eru tær?« Hann meinti við flöskurnar; eg segði sum var, og hann fór til gongu.

»Verði her«, suffaði hann. Hann fór so spakuliga yvir til teir sovandi menninar. Vit sá, at hann bendi seg niður yvir Marcel. Hann rípti tá fyrstu flöskuna frá honum uttan at hann vaknaði. So fór hann yvir til Frobisher, men tá rordist okkurt, helst ein grein, ið brotnaði — eg sá Frobisher rora seg og resast — sum eitt fok rípti faðir Doonan hina flöskuna undan troyggjuni hjá honum. Tað blinkaði eitt lítið, tá ið hann tók hendurnar niður fyri seg, og so ljóðaði sum av brotnu glasi. Luftin angaði av konjaksroyki.

Fyrirstöðuvinnan tivaði illa meðan hon bíðaði eftir, at óløg-ið kom.

Charlie var klárvakin alt í einum — og eg havi ikki sæð mann so skjótt verða so ovursintan, at tað sá hettistligt út; hjá Marcelli gekk seiðni at fata, hvat hent var; hann hugdi so fiákt at teimum vátu glaspett-unum — og so skar hann út úr eitt yl sum úr djóri; eg skal siga tygum, at eg geri ikki av. Frobisher leyp upp ylandi av trega. »Hví fanan gjørdi tygum hatta, maður?«

Veki nú ikki óvitarnar, teskad faðir Doonan. »Vit eru nógv betri fyri við ongum brennivíni, halda tit ikki tað? Tað er vandi í tí...« Men jammurin frá Marcelli gekk framfyri tað, hann segði. Hann kávaði niður í glaspettini — tað tóktist sum hann vildi vera ívaley-

ur í, at hetta ikki var ringur dreymur.

»Ein tilikur slokkjari«, rópti Marcel. Presturin var sum sagt brennivínshatari — men til hetta krevst dirvi. Eg kendi meg sum rotta í fellu tá ið eg sá faðir Doonan standa har, eina ímóti trimum reittum monnum. Eisini fyrirstöðuvinnan hevði seg aftur frá, og eg hoyrði hann teska: »Teir munnu fara at leggja hond á hann og meinsla«. Harry Frobisher gekk eitt fet fram, meðaði væl og leingi, legði so nevan mitt ímillum eyguni á faðir Doonan; sjálv fyri ein agnostikara sum meg var tað næstan halgibrot at leggja hond á ein prest.

»Nú verða tygum helst betri til passara«, segði faðir Doonan. Hann turkaði okkurt myrkt úr munnavikanum. Fyrirstöðuvinnan reistist.

»Bint frið« segði eg, »teir eru so reittir, at teir sansa ikki, hvat teir gera. Kanska leggja teir á tygum«.

»Jamen, teir drepa hann«, segði hon lág-mælt.

»Maður sum faðir Doonan verður ikki vegin so lættliga. Leggja tygum uppí, verður tað bara verri«, segði eg.

»Hygg at hasum øra. Hann er heilt frá sær sjálvum«.

»So halt uppat at hyggja at honum«. Eg togaði í hana at fáa hana burturfrá. »Vit kunnu yvirhøva einki gera her«.

Eg eri ræðuskitur — men ræðsla er bróður vir og skil. Eg hugdi burtur og notraði, hvøra ferð eg hoyrði neva Frobishers raka í andlit faðir Doonans so tað galti eftir í.

Eg hoyrddist at hyggja — eg slapp ikki frá tí. Maðurin við

tí meinslaða fótinum hevði mist vit og minni. Hvat var tað fyri vreiðisharðveður, ið hesin maður hevði savna saman: hat-ur, skuldarkensla, beiskeiki?

Eg fekk tað sjáldsama hugskot, at Frobisher við hvørt slagi reysaði seg sjálván. Faðir Doon an royndi at hava seg undan og verja fyri sær; hann hevði væl kunna hetta, um hann vildi sligið aftur, men hendur hansara hingu beint niður við líðini. Eg var í villareði av útíttinum í andliti hansara — hvar hevði eg sæð hetta fyrr? Á myndum av teim eldru pínslu-vátum úr Italiu ...? Tað var ræðuligt at hyggja at, men eg stardi so illsligur niður fyri meg. Eg helt enn í armin á fyrri stöðuvinnuni — men nú skræddi hon seg leysa og leyp yvir til Charlie.

Óvitarnir vóru vaknaðir og stardu so sorgarbundnir at andliti prests, ið var ein sveiti.

Fyrirstöðuvinnan stóð frammanfyri Charlie og byrjaði stamandi: »Stoðga hasum kortini...«

Svertingurin kveistraði hana til vikis. »Vit høvdu einki fing-ið at drekka í langa tíð«, segði hann, »hann nýttist ikki at gera so«.

»Hatta beisti slær hann heilsuleysan«.

»Prestur er stórur og sterkur«, segði Charlie kalliga.

»Hann kann verja seg«.

»Hann kann ikki so mikið sum týna eina flugu«.

Charlie leið háandi: »Maður, ið ikki kann drepa eina flugu, skal ikki gera so nógv av, sum hann hevur gjørt her. Tað kundi hent, at hann hugsa seg tver reisir um, áðrenn hann ger tað uppáftur«.

(Framhald)